

- Instant čaj u krutom obliku je suhi ekstrakt određenog dijela biljke, odnosno mješavina dva ili više suha ekstrakta različitih biljaka, kojoj se mogu dodavati aditivi u skladu s Pravilnikom o prehrambenim aditivima ("Službeni glasnik BiH", br. 33/18 i 6/21).
- (2) Tekući instant čaj je tečni ekstrakt ili tinktura određenog dijela biljke, odnosno mješavina dva ili više tekuća ekstrakta ili tinkture različitih biljaka.
- (3) Instant čaj u čvrstom obliku koji se stavlja u promet mora ispunjavati sljedeće zahtjeve:
- da miris i ukus odgovaraju sirovini od koje su proizvedeni;
 - da sadržaj vlage nije veći od 8% m/m;
 - da je topljivost u vodi najmanje 99%.
- (4) Tekući instant čaj koji se stavlja u promet mora ispunjavati sljedeće zahtjeve:
- da miris i ukus odgovaraju sirovini od koje su proizvedeni;
 - da sadržaj etanola nije veći od 70% v/v;
 - da sadržaj metanola i 2-propanola nije veći od 0,05% v/v.
- (5) Za proizvodnju instant čaja u prahu i tekućeg instant čaja proizvođač je dužan prije početka proizvodnje izdati proizvođačku specifikaciju.

Članak 18.

(Uzorkovanje i analiza)

- Način uzorkovanja i određivanje parametara kakvoće čaja određeni su međunarodno priznatim standardima laboratorijskih ispitivanja.
- Laboratorijskoj provode analize iz stava (1) ovog člana moraju imati akreditirane ili druge međunarodno priznate metode ispitivanja.
- Laboratorijskoj provode praćenje moraju biti akreditirani prema standardu BAS EN ISO/ IEC 17025.

DIO TREĆI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

(Službene kontrole i inspekcijski nadzor)

Službena kontrola i inspekcijski nadzor provode se u skladu s važećim zakonskim propisima o službenoj kontroli i inspekcijskom nadzoru.

Članak 20.

(Prestanak važenja propisa)

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaju važiti odredbe Pravilnika o čaju, bilnjnom čaju, voćnom čaju i instant čaju ("Službeni glasnik BiH", broj 54/11)

Članak 21.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 54/23

2. ožujka 2023. godine
Sarajevo

Predsjedateljica

Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. g.

358

На основу člana 17. i člana 22. stav 1. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), i člana 85. Zakona o sprечavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 47/14 i 46/16), na prijedlog Ministarstva bezbjednosti Bosne i Hercegovine, Savjeta ministara

Bosne i Hercegovine na 3. sjednici održanoj dana 23.02.2023. godine, donio je

ПРАВИЛНИК О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О ПРОВОЂЕЊУ ЗАКОНА О СПРЕЧАВАЊУ ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊУ ТЕРОРИСТИЧКИХ АКТИВНОСТИ

Члан 1.

У Правилнику о провођењу Закона о спречавању прanja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ("Службени гласник БиХ", бр. 41/15) у члану 8. став (1) иза тачке е) додаје се нова тачка ф) која гласи:

"ф) претежно обављање готовинских трансакција у износима мањим од износа обавезног за пријаву ФОО-а;"

Досадашње тач. ф) и г) постају тачке г) и х).

Члан 2.

Члан 12. мијења се и гласи:

"Члан 12.

(Индикатори који се односе на клијенте)

Општи показатељи који би код обveznika требали изазвати сумњу у контексту израде процјене ризика из члана 5. Закона и сачињавања листе показатеља из члана 47. Закона:

- Клијент тражи или улази у пословне односе, који за ту врсту странке нису економски оправдани;
- Клијент често мијења адресу;
- На једној адреси је пријављено више међусобно повезних правних и физичких особа;
- Клијент за примање поштанских пошиљака користи поштански претинац или неку другу врсту адресе уместо адресе улице што је у супротности са уобичајеним нормама на том географском подручју;
- Клијент почиње обављати честе новчане трансакције великих износа, што није била уобичајена активност тог клијента у прошlosti;
- Клијент обавља трансакцију у износу који је неуобичајен у упоредби са износима пријашњих трансакција;
- Клијент тражи од обveznika да изврши трансфер велике суме новца или других средстава, што дотад није била уобичајена активност клијента;
- Клијент обавља новчане трансакције конзистентно заокружених и великих износа (нпр, KM 20.000, KM 15.000, KM 9.900, KM 8.500 итд.);
- Клијент стално обавља новчане трансакције које су мало испод прага износа за који постоји обavezza identifikovanja односно prijavljivanja;
- Клијент без јасног разлога бира тачно одређеног обveznika или пословницу обveznika за обavljanje своје трансакције;
- Клијент без очигледног разлога отвара рачун код обveznika чија се адреса налази изван локалног сервисног подручја;
- Клијент без очигледног разлога обавља трансакције изван локације његове матичне пословнице;
- Клијенти који доставе лажне или варљиве информације обveznicima, или одбију, без ујерљивог разлога, да доставе информације и документе који су потребни и који се рутински

- достављају, а везани су за релевантну пословну активност;
- н) Клијент са узастопним уплаћивањима једних те истих средстава даје фiktивни изглед своје ликвидности;
- о) "Познат и угледни" клијент тражи повлаштења приликом обављања трансакције;
- п) Клијент је јако нервозан без очигледног разлога;
- р) Клијент долази у друштву које га прати или проматра;
- с) Клијент положе високе свете новца при чему не зна колика је точно та свата;
- т) Клијент настоји да избегне особни контакт са обvezником;
- у) Клијент обvezника је био предмет гоњења за кривична дјела чијим извршењем се може стечи имовинска корист;
- в) Клијент полаже високе износе готовине на један или више рачуна, код једног или више обvezника, те их потом трансферира на друге рачуне без јасног разлога;
- з) Клијент пропитује обvezника о ригидности њихових процедура за провођење Закона;
- аа) Клијент самоницијативно и нашироко појашњава да новчана средства потичу из законитих извора.

Члан 3.

Члан 13. мијења се и гласи:

"Члан 13.

(Индикатори који се односе на банковне рачуне)

Показатељи који би требали изазвати сумњу односе се конкретно на трансакције на и преко банковних рачуна:

- а) Клијент без правог економског разлога посједује рачуне код више финансијских институција;
- б) Активирање рачуна на којем није забиљежен промет у ранијем периоду;
- ц) Клијент углавном обавља трансакције у износима мањим од износа за које постоји обавеза идентификације и пријављивања према ФОО-у;
- д) Раслојавање средстава већим бројем уплате које прати крупни трансфер;
- е) Клијент обавља вишеструке трансакције у дану када то није норма за тог специфичног клијента;
- ф) Активност по рачуну далеко премашује активност која је предвиђена у вријеме отварања рачуна;
- г) Промет по рачуну није у складу са сврхом његовог отварања;
- х) Неактивни рачун се изненада почиње активно користити;
- и) Необјашњени трансфери између различитих рачуна клијента;
- ј) Вишеструки депозити на рачун клијента од стране трећих лица;
- к) Трансфери према другој банци и/или финансијској институцији без достављања детаља о крајњем кориснику;
- л) Давање полисе осигурања, банковних и других гаранција за кредите трећих особа, а који нису договорени или у складу са тржишним ујетима;
- м) Више особа депонује новчана средства на један рачун;
- н) Подизање новчаних средстава недуго након што су иста положена на рачун;

- о) Клијент захтијева затварање једног рачуна и одмах отвара нови рачун исте врсте на своје име, или на име члана породице;
- п) Клијент захтијева вршење платних налога са нетачним подацима о пошиљаоцу дознаке;
- р) Клијент захтијева да се одређена плаћања усмјере преко рачуна финансијских институција или неких других рачуна уместо властитог;
- с) Захтјев клијента да прихвати или евидентира у рачуне колатерал за кредит који није у складу са пословном стварношћу, или да одобри фидуцијарне кредите за које је фiktивни колатерал евидентиран у рачунима;"

Члан 4.

Члан 14. мијења се и гласи:

"Члан 14.

(Индикатори који се односе на трансакције)

Показатељи који би требали изазвати сумњу у односу на трансакције:

- а) Трансакције по рачунима не указују на јасну економску оправданост;
- б) Трансакција је ирационална са пословног стајалишта;
- ц) Структура трансакција указује на неку нелагалну активност чија је пословна намјена нејасна;
- д) Трансакције које укључују подизање средстава недуго након што су иста депонована код обvezника, под увјетом да се тренутачно подизање тајких средстава не може оправдати пословном активношћу клијента;
- е) Трансакције које не одговарају сазнању и искуству обvezника о клијенту и наведеној сврси пословног односа;
- ф) Трансфери великих износа новца, или чести трансфери, у или из држава које су познате по производњи недопуштенih опојних средстава;
- г) Клијент прометује великим износима новца преко кредитне картице;
- х) Клијент жељи да му се кредитне и дебитне картице пошаљу на адресу која се налази у земљи или иностранству која није његова адреса;
- и) Клијент депонује знатне износе готовине на више рачуна;
- ј) Клијент често депонује средства користећи аутоматске банковне машине;
- к) Клијент користећи аутоматске банковне машине учстало подиже средства са картица издатих у иностранству од стране "онлайн" платформи за плаћање;
- л) Клијент користећи аутоматске банковне машине учстало подиже средства са картица издатих у државама које не поштују међународне стандарде у вези са прањем новца и финансирањем тероризма, или то чине у недовољној мјери, те су познате по производњи дрога;
- м) Друге особе без јасне сврхе врше готовинске уплате на рачун клијента;
- н) Мијењање великог броја новчаница малих апоена (страних и домаћих) за новчанице великих апоена;
- о) Прибављање инструмената на доносиоца физичком доставом;
- п) Клијент без запослења располаже значајним средствима на рачуну;

- p) Клијент врши неуобичајене трансакције пред крај радног времена;
- c) Политички или јавно експонирана особа, чланови њене породице или сарадници континуирано полажу готовину у значајним износима;
- t) Клијент врши трансфере великих суми новца у иностранство, уз инструкције страном лицу у иностранству да изврши исплату у готовини;
- y) Клијент прима велике износе новца из иностранства путем електронског трансфера средстава, уз инструкције или плаћање у готовини;
- v) Клијент шаље средства у иностранство без мијења валуте;
- z) Челни људи фирме одмах подижу велике трансфере из иностранства;
- aa) Износи електронских трансфера не одговарају уобичајеним пословним трансакцијама тог клијента;
- бб) Клијент обавља трансакције које укључују државе познате по производњи или извозу недопуштених дрога, или су означене као транзитне тачке за опојна средства;
- цц) Клијент обавља трансакције које укључују државе које су познате по врло тајновитој правној пракси пословања банака и привредних субјеката (изузетак чине државе које су прихватиле међународне стандарде о спречавању прања новца);
- дд) Клијент обавља електронске трансфере новчаних средстава према зонама слободне трговине или "off shore" зонама, када таква активност није у складу са пословањем клијента;
- еe) Клијент прима значајан износ средстава преко електронских картица које су повезане са рачунима клијента за плаћање и подизање готовине."

Члан 5.

Члан 15. мијења се и гласи:

"Члан 15.

(Индикатори који се односе на државе које не поштују међународне стандарде у вези са прањем новца и финансирањем тероризма)

Показатељи који би требали изазвати сумњу односе се на трансакције из државе које не поштују међународне стандарде у вези са прањем новца и финансирањем тероризма или то чине у недовољној мјери, или су познате по производњи дрога:

- a) Трансакција укључује државе које не поштују међународне стандарде који се односе на прање новца и финансирања тероризма, или то чине у недовољној мјери, те су познате по производњи дрога;
- b) Клијент долази из државе која не поштује међународне стандарде који се односе на прање новца и финансирање тероризма, или то чини у недовољној мјери, те је позната по производњи дрога;
- ц) Трансакција укључује клијента из државе за коју се зна или сумња да помаже активности прања новца или финансирања тероризма;
- д) Пословни однос клијента укључује судјеловање особа из држава које не поштују међународне стандарде прање новца и финансирања

тероризма, или то чине у недовољној мјери, те су познате по производњи дрога."

Члан 6.

Члан 16. а се брише.

Члан 7.

Члан 17. мијења се и гласи:

"Члан 17.

(Индикатори који се односе на корпоративне и пословне трансакције)

Показатељи који би требали изазвати сумњу у односу на корпоративне и пословне трансакције:

- a) Рачуни се користе за уплату или исплату великих износа новца, али не приказују готово никакве уобичајене активности пословања као што су исплате плаћа, фактура, итд.;
- б) Промет на пословном рачуну се углавном обавља у готовини;
- ц) Клијент врши полагање новчаних средстава у готовини како би фиктивно повећао солвентност;
- д) Клијент полаже или подиже средства на/са рачуна различитих пословника истог обvezника;
- е) Клијент подиже велике суме новца са рачуна на који је управо доспиро велики и неочекивани износ средстава из иностранства;
- ф) Предузеће са сједиштем на једној локацији у једном дану врши уплате у различитим пословницама обvezника на широком географском подручју;
- г) Значајно повећања уплате готовине или преносивих инструмената по основу консултантских услуга;
- х) Значајно повећања обима трансакција преко рачуна са значајним промјенама биланса рачуна, а што не одговара уобичајеним пословним активностима;
- и) Кориштење кредитних инструмената који не одговарају познатом пословању клијента;
- ј) Клијент трансферира средства на рачуне пословних субјекта са којима његова фирма нема пословних веза или прима дознаке од пословних субјекта са којима нема пословне везе;
- к) Клијент за трансакцију прилаже доказ који не одговара SWIFT поруци и другим подацима за плаћање (Уговор, фактура, профактура, анекс уговора итд.);
- л) Обveznik од другог обveznika добија дознаку да је трансакција повезана са кривичним дјелом."

Члан 8.

Члан 18. се брише.

Члан 9.

Члан 19. мијења се и гласи:

"Члан 19.

(Индикатори који се односе на кредите)

Показатељи који би требали изазвати сумњу односе се на обveznike који одобравају кредите:

- a) Клијент изненада и неочекивано врши отплату кредита без одговарајућег објашњења;
- б) У кредитне трансакције се улази у ситуацијама када клијент већ посједује знатна средства и када кредитна трансакција нема економског смисла;
- ц) Правна особа подноси захтјев за кредит успркос чињеницима да показатељи економског и финансијског стања не указују на потребу клијента за кредитом;

- д) Полагање већег износа готовине као депозит за добијање кредита а потом неочекивани захтјев клијента да кредит отплати пре рока."

Члан 10.

Члан 20. мијења се и гласи:

"Члан 20.

(Индикатори који се односе на употребу сефова)

Показатељ који би требали изазвати сумњу односе се на обvezниke који пружају услугу кориштења сефа:

- а) Сеф користи само особа која је у уговору о закупу сефа наведена као овлаштена особа за кориштење и та овлаштена особа захтијева отказивање уговора о кориштењу сефа пре истека уговора;
- б) Клијент нема успостављен неки други пословни однос са банком;
- ц) Клијент често долази и користи сеф;
- д) Клијент користи више сефова;
- е) Клијент је јако нервозан приликом идентификације."

Члан 11.

Члан 21. мијења се и гласи:

"Члан 21.

(Индикатори који се односе на осигурања)

Показатељ који би требали изазвати сумњу односе се на обvezниke који пружају услуге осигурање или посредују или послују у својству агената за осигурање:

- а) Клијент обавља трансакцију која резултира сумњивим повећањем инвестиционих доприноса;
- б) Клијент отказује инвестицију или осигурање убрзо након куповине;
- ц) Трајање уговора о животном осигурању краће је од три године;
- д) Трансакција укључује кориштење и плаћање чинидбене гаранције, што доводи до прекограничног плаћања;
- е) Осигураник прихвата неповољне увјете осигурања који се не доводе у везу са здрављем или годинама клијента;
- ф) Клијент прихвата неповољне увјете у уговору о осигурању с обзиром на његово здравствено стање или старосну доб;
- г) Корисник осигурања захтијева да му се значајна сума новца од осигурања или поврата премије осигурања исплати у готовини;
- х) Клијент плаћа у готовини велике износе осигурања за више полиса које су склопљене у краћем временском периоду;
- и) Постоји сумња да су полисе осигурања закључене на лажна имена, на имена других особа или су пријављене лажне адресе;
- ј) Једна особа је власник већег броја полиса код различитих осигуравајућих друштава, а уговори о осигурању су склапани у кратком временском периоду;
- к) Полиса осигурања се отказује убрзо након склapanja уговора о осигурању, а посебно када се ради о полиси са високом премијом;
- л) Клијент захтијева да се надокнада од осигурања, новац који потражује по основу надокнаде у случају отказивања полисе или преплаћени износ премије осигурања исплати трећој страни или трансферира на рачун физичке или правне особе и то у државу која не примјењује строге

стандарде у области спрјечавања прања новца или у којој су на снази строги прописи о повјерљивости и тајности банкарских и пословних података;

- м) Фирме који су власници полиса осигурања плаћају у име запослених радника неубичајено високе премије осигурања или отказују полисе у веома кратком периоду у односу на датум склapanja уговора о осигурању;
- н) Фирме купују полисе животног осигурања за запослене, а број запослених је мањи од броја купљених полиса;
- о) Полисе се издају и на особе које нису запослене у фирмама;
- п) Уговор о осигурању склапа особа која се у прошлости бавила незаконитим активностима или особа која се на неки начин може довести у везу са таквом особом;
- р) Уговарач осигурања или осигураник инсистира на тајности трансакције, тј. да се износ премије осигурања или сума осигурања не пријави ФОО-у унапото чињеницама да је то законска обавеза осигуравача;
- с) Клијент молбом или подмићивањем покушава да ујери службенике осигуравајућег друштва да противно Закону заступа његове интересе."

Члан 12.

Члан 22. мијења се и гласи:

"Члан 22.

(Индикатори који се односе на вриједносне папире)

Показатељ који би требали изазвати сумњу односе се на обveznike који послују са вриједносним папирима:

- а) Рачуни који су били неактивни одједном се почињу користити за велике инвестиције, које не одговарају уобичајеној инвестицијској пракси и финансијској способности клијента;
- б) Клијент жели да купи одређени број инвестиција новчаним упутницама, путничким чековима, готовинским чековима, банковним мјеницима или неким другим банковним инструментима и то износима који су незнано испод прага за обавезну идентификацију или пријављивање, а када трансакција није у складу са уобичајеном инвестицијском праксом клијента или са његовом финансијском способности;
- ц) Клијент користи брокерску кућу, односно фирму која тружи вриједносним папирима да чува средства која се не користе за трговање вриједносним папирима или деривативним инструментима (фјучерси и опције) на дужи временски период, а таква активност не одговара уобичајеној инвестицијској пракси клијента или његовој финансијском способности;
- д) Трансфери средстава или вриједносних папира се обављају између рачуна за које није познато да су повезани са клијентом;
- е) Предложене трансакције ће се финансирати путем међународних електронских плаћања, нарочито ако трансакције укључују државе које немају ефективан систем за спрјечавање и откривање прања новца и финансирања терористичких активности;
- ф) Купци уговарају блок трговину вриједносним папирима по цијенама ниже од њихове реалне тржишне вриједности а као покриће користе

- средства са намјенских рачуна која су формирана готовинским уплатама или трансферима новца са дестинација на нерезидентне или резидентне рачуне отворене код пословних банака;
- г) Куповина вриједносних папира се обавља средствима положеним на више рачуна у различитим банкама;
- х) Клијент има лошу репутацију, познате су његове незаконите активности из прошлости или се његова прошлост не може проверити;
- и) Клијент је спреман да улаже новац у непрофитабилне вриједносне папире и инвестиције;
- ј) Клијент улаже у прворазредне или у врло профитабилне вриједносне папире са добним приносима, а не показује интерес за резултате или их изненада без разлога продаје;
- к) Клијент показује интерес за куповину вриједносних папира за велике износе новца, без посебних анализа или савјета брокера или инвестицијских менаџера, а таква трансакција нема јасну финансијску сврху;
- л) Прекњижавање вриједносних папира у виду поклона особама која нису у сродству или пријенош – поклон вриједносних папира од стране запослених особа у корист руководства фирме у којој раде или других физичких особа где се појављује масовно одрицање над власништвом;
- м) Трансакција коју клијент жели да обави није у складу са финансијским стањем и пословањем клијента;
- н) Клијент често мијења брокерске куће у настојању да прикрије обим свог пословања и финансијско стање;
- о) Трговање и трансакције се обављају преко брокерско-дилерске куће коју је Комисије за вриједносне папире у претходном периоду казнила због нерегуларног или непрописног пословања."

Члан 13.

Члан 23. мијења се и гласи:

"Члан 23.

(Индикатори који се односе на мијењање валута)

Показатељи који би требали изазвати сумњу односе се на обvezниke који обављају послове мјењачнице:

- а) Више повезаних готовинских трансакција у износима мањим од износа предвиђеног за пријављивање по основу Закона, а које укупно прелазе наведни износ;
- б) Клијент врши уситњавање или укрупњавање новчаница на начин да новчанице у већим апоенима мијења за новчанице малих апоена или новчанице малих апоена мијења за новчанице већих апоена у истој валути, а нарочито ако такве трансакције нису карактеристичне за клијента;
- ц) Клијент врши замјену оштећених или похабаних новчаница у значајном износу;
- д) Клијент предаје мјењачу за замјену непребројан новац. Након преbroјавања клијент смањује износ трансакције на износ који је нешто испод лимита за који постоји законска обавеза пријављивања;

- е) Клијент врши замјену веће количине новца из једне у другу страну валуту (конверзија већих износа);
- ф) Клијент врши учстале трансакције замјене новца на исте и заокружене износе или на износе који су нешто нижи од износа за пријављивање по Закону;
- г) Клијент врши замјену веће количине новца те потом захтијева од мјењача уситњавање трансакције на износе који не подлијежу пријављивању по Закону;
- х) Клијент врши замјену веће количине новца и при томе није заинтересиран за течај који мјењач примјењује за трансакцију нити за висину провизије коју мјењач примјењује;
- и) Клијент врши трансакције замјене новца на веће износе континуирано или у истим временским интервалима (исти дан у тједну, мјесецу и сл.);
- ј) Мјењачница има сазнања да је странка у току истог дана и на другим мјењачким мјестима вршила трансакције замјене новца на веће износе;
- к) Клијент нуди мјењачу поклон, новац или услугу за пружање услуге мјењачког посла;
- л) Клијент обавља трансакцију у пратњи особе, која очиглавно надзире понашање клијента или инзистира да се трансакција брзо обави;
- м) Клијент протестира да на захтјев мјењача пружи документ за личну идентификацију;
- н) Клијент се интересира на који начин може извршити замјену веће количине новца без подношења на увид личног документа у сврху идентификације клијента."

Члан 14.

Члан 24. мијења се и гласи:

"Члан 24.

(Индикатори који се односе на нотаре и адвокате)

Показатељи који би требали изазвати сумњу односе се на обvezниke нотаре и адвокате:

- а) Странка прекида однос по овлаштењу због захтјева за додатним појашњењима или додатном документацијом, без других утемељених разлога;
- б) Странка неубичајено добро познаје прописе који се односе на пријављивање сумњиве трансакције, брзо потврђује да су њена средства "чиста";
- ц) Странка је држављанин државе преко које се обавља промет наркотицима или има сједиште, односно адресу у држави у којој се не проводе прописи за спрjeчавање прања новца;
- д) Странка се појављује са већом количином готовог новца, злата или вриједносних папира које покушава депонирати или предати за обављање одређене трансакције или правног посла, на начин који је неубичајан за редовно финансијско пословање или уз видљиво настојање заobilажења финансијских институција;
- е) Странка захјева савјет за неубичајене трансакције или услуге у циљу очиглавног прикривања незаконитог поријекла средстава;
- ф) Странка избегава да тражи услугу од нотара на чијем службеном подручју живи или чији је уobičajeni клијент, и захтјева услугу од других

- нотара, иако би тражену услугу без проблема могао реализирати нотар чија је странка стални клијент или чијем службеном подручју припада, а ни странка, ни други нотар немају адекватно објашњење за такав поступак;
- г) Странка купује непокретности на име својих рођака, пријатеља, пословних сурадника;
 - х) Странка продаје непокретност у релативно кратком року, иако је очито да ће остварити пословни губитак;
 - и) Странка у кратком временском периоду обави више куповина некретнина без економских или правно утемељених разлога;
 - ј) Странка захтијева да се склопи купопродајни уговор у великом износу (гдје се она појављује у узли купца), а након реализације првог дијела пословне трансакције из уговора, странка одустаје од куповине, точније тражи раскид уговора, иако је познато да има доволично финансијских средстава за реализацију купопродајног уговора;
 - к) Од нотара се у предуговору захтијева уношење несразмјерно више цијене од реалне тржишне цијене;
 - л) Странка даје нејасна објашњења о извору прихода или готовог новца који користи при куповини некретнина;
 - м) Странка готовином купује некретнине за себе, чланове породице и треће особе, који прелазе укупни износ 100.000,00 КМ;
 - н) Странка која је позната из јавног живота купује некретнине у већим износима, чија вриједност одступа од његовог имовинског стања (јавно експонирана особа);
 - о) Странка млађе животне доби купује некретнине а већ располаже луксузним статусним симболима - склојени аутомобили, мотоцикли, пловила, сатови и др.);
 - п) Странке се распитују или обављају трансакције са некретнинама за физичке особе (резиденте и нерезиденте) из офф схоре дестинација или за правне особе и/или офф схоре компаније које су повезане са државама познатим по производњи и дистрибуцији наркотика и које немају уређен систем за спречавање прања новца и финансирање терористичких активности."

Члан 15.

Члан 25. мијења се и гласи:

"Члан 25.

(Индикатори који се односе на лизинг друштва)

Показатељи који би требали изазвати сумњу односе се на обveznike лизинг друштва:

- а) Клијент предаје захтјев за одобрење финансијског лизинга који садржи непотпуне или нетачне податке са очигледном намјером да прикрије основне информације које се односе на идентитет или пословну активност;
- б) Лизинг посао у којем се власници и директори правних лица, или лице за чији рачун се лизинг посао обавља никад не појављују особно, чак ни за потписивање уговора, уместо њих, обављају друге особе са посебном (ад хоц) пуномоћи, а све уз оправдања која није могуће пројвијерити (болест, неодређене обавезе и др.) или дају овлаштења трећим особама да би избегли

- директан контакт са службеницима лизинг друштава;
- ц) Захтјев за финансијски лизинг се не чини оправданим у смислу намјене опреме или у односу на пословну активност клијента (на пример очигледна диспропорција између величине инвестиције и врсте посла приматеља лизинга);
- д) По уговору о лизингу се узима опрема која по свом типу није примјерена пословној активности странке или пословној активности којом странка намјерава да се бави;
- е) Испоручитељ предмета лизинга врши испоруке парцијално како би изbjегао износ трансакције која подлијеже извјештавању ФОО-у. У случају када испоручитељ, у договору са приматељем лизинга, испоручује опрему преко више лизинг друштава, у циљу отклањања овог ризика битно је утврдiti слиједеће: да је испоручена опрема у потпуности комплетирана или да испоручена роба представља допуну раније увезене опреме коју корисник лизинга већ користи (на примјер резервни дијелови за текуће одржавање);
- ф) Посао лизинга опреме када се опрема нуди по цијени која значајно одступа од стварне тржишне цијене за ту опрему;
- г) Испоручитељ предмета лизинга није познат нити као произвођач нити као продавач опреме или робе која је предмет лизинга;
- х) Лизинг посао за половину опрему која нема везе са редовном пословном активности испоручитеља предмета лизинга и испоручитељ предмета лизинга се при томе не бави продајом ове врсте опреме лизинга (било половине или нове);
- и) Послови лизинга за које трећа страна пружа гаранцију (јамство, хипотека, залог и сл.) када није јасна веза између корисника лизинга и особа које нуди гаранцију, нити разлог због којих се нуди гаранција кориснику лизинга;
- ј) Послови лизинга у којима постоји одредба о реоткупу предмета лизинга од стране испоручитеља, а коју испоручитељ спонтано нуди по нетржишним ујетима, посебно када испоручитељ предмета лизинга није од раније познат тој лизинг компанији;
- к) Приматељ или испоручитељ предмета лизинга нерадо даје информације о себи, свом пословању и пословном односу са осталим лизинг компанијама, посебно када прикривање тих информација онемогућава приступ бОльим ујетима за склапање лизинг послова;
- л) Странка се без оправданог разлога обраћа лизинг компанијама или њиховим филијалама које су удаљене од једиšта фирме странке;
- м) Странка без очигледног разлога често врши плаћања из друге филијале/са другог рачуна од оног који је наведен у оригиналу уговора;
- н) Странка подноси захтјев за одобравање лизинга на бази гаранције коју је издала или за коју је осигурала покриће банка сумњивог бонитета, банка из "офф схоре" земље, банка из државе преко које се обавља промет наркотицима или банка из државе у којој се не спроводе прописи за спречавање прања новца и финансирања тероризма;

- o) Странка без вљаних разлога нуди у лизинг послу које је знатно веће од суме која је уобичајена на лизинг тржишту;
- p) Странке услуге лизинга радије плаћају готовинским трансакцијама или чековима него безготовински преко банковног рачуна;
- r) Странка отплаћује дуг по уговору о лизингу средствима која се трансферирају из иностранства, са рачуна банака које се налазе у земљама у којима се не примјењују стандарди из области спречавања прања новца и финансирања тероризма или из земаља у којима су на снази строги прописи о повјерљивости и тајности банкарских и пословних података;
- s) Странка потписује уговор о финансијском лизингу у пратњи особе/а које очигледно надзире/у понашање странке или инсистира да се посао брзо обави;
- t) Странка даје на увид само копије документа потребних за личну идентификацију или документе који су издати у иностранству и чију аутентичност није могуће лако проверити из објективних разлога;
- u) Странка неубичајено добро познаје законске прописе који се односе на спречавање прања новца и пријављивање сумњиве трансакције, веома је "причљива" у вези са темама које се тичу прања новца и финансирања терористичких активности, брзо потврђује да су средства којима располаже "чиста" и да нису "опрана"."

Члан 16.

Члан 26. мијења се и гласи:

"Члан 26.

(Индикатори који се односе на дјелатност ревизора и рачуновођа)

Показатељи који би требали изазвати сумњу односе се на обvezниke ревизоре и рачуновође:

- a) Странка не познаје добро свој посао, из чега се закључује да га уопште не обавља или га обавља у веома ограниченом обиму;
- b) Ревизор никад није омогућено да прегледа пословне просторе или производне погоне странке, из чега се може наслутити да се ради о фiktivном подuzeћу;
- c) Корпорација у односу дјелатност има комплицирану/сложену организацијску структуру која није ефикасна, а самим тим ни економски оправдана;
- d) Правна особа је основана без посебног, пословно оправданог разлога;
- e) Наручитељ унапријед плаћа посао који још није договорен, односно, мало је вјеројатно да ће и бити реализиран;
- f) Велике, и неубичајене осцилације у приходима, односно, неубичајено високи приходи у односу на расходе;
- g) Странка у супротности са пословном праксом моли да ревизор за њу, у своје име и за свој рачун, обави трансакцију;
- x) Неубичајене трансакције, најчешће са повезаним особама или особама која одступају од обичних странака (нпр. плаћања физичким особама);

- i) О трансакцијама нема никаквих доказа (информација, појашњења), или ти докази нису задовољавајући;
- j) Књижење трансакција на основу невјеродостојне и некомплетне документације;
- k) Трансакције са правним особама чији је идентитет стварних власника тешко утврдiti;
- l) Правна особа преферира готовинско пословање иако се бави дјелатношћу за коју тај вид плаћања није уобичајен за реализацију пословних трансакција;
- m) Плаћања за недефиниране радње, односно, плаћања која одступају од уобичајених плаћања;
- n) Честа путовања у иностранство која су, посматрајући пословање те правне особе, непотребна, тачније неубичајена;
- o) Правна особа има неколико евидентираних појединачних трансакција које су, гледајући остale трансакције, неубичајено велике;
- p) Готовинске трансакције се обављају испод границе за коју је предвиђена идентификација;
- r) Готовинско пословање се углавном обавља испод границе за коју је предвиђено обавјештавање трансакције ФОО-у;
- c) Закључење уговора о животном осигурању, са плаћањем једнократне премије, и пријевремени раскид уговора без оправданог разлога;
- t) Пословање странке са субјектима из држава преко којих се обавља промет наркотицима или у којима се спроводе прописи за спречавање прања новца и финансирања тероризма;
- y) Пословање странке са субјектима из држава које су познате као "порезни рај" (нпр. плаћање трошкова савјетовања или трошкова за истраживање друштава која не обављају или не смију обављати трговинске или производне дјелатности у држави у којој су регистровани);
- v) Странка врши докапитализацију подuzeћа без економски оправданог разлога;
- z) Странка нема евидентију редовитих или по уговору запослених радника, што је неубичајено за дјелатност коју обавља;
- aa) Странка не зна поуздано где се налази њена пословна документација;
- бб) Странка често, и без утемељеног разлога, мијења особу, која за њу обавља рачуноводствене послове;
- ци) Раскид уговора о сарадњи због захтјева за додатним објашњењима реализације (или најаве реализације) одређених трансакција, без других утемељених разлога;
- ди) Недовољно објашњен једнократни приход, који достиже десет пута просjeчне једномјесечне реализације у претходној години у истој дјелатности, а без повећаног обима пословања;
- еe) Приливи/одливи на/са рачуна у иностранству где странка нема пословног партнера;
- фф) Честа нелогична плаћања према кћеркама фирмама или другачије повезаним друштвима, или плаћања физичким особама;
- гг) Пријевремено готовинско отплаћивање кредита или позајмица;
- хх) Плаћања за недефиниране услуге;
- ии) Странка склапа уговор о животном осигурању са плаћањем једнократне премије, а затим, без

- утемељеног разлога, пријевремено раскине уговор;
- jj) О трансакцијама нема никаквих доказа, односно трансакције су без јасног основа;
- kk) Странка, корисник књиговодствених услуга, се бави послом који укључује значајан број готовинских трансакција или готовинских износа;
- ll) Странка, корисник књиговодствених услуга, користи сложену пословну структуру без очигледног пословног или другог оправданог разлога, нарочито уколико се стварни власник компаније не може утврдити;
- mm) Странка, корисник књиговодствених услуга, има сједиште или послује путем високо-rizичних или у високо ризичним државама;
- nn) Странка говори или признаје да је уплатена у незаконите послове;
- oo) Странка не жели да јој се пошта шаље на адресу у земљи;
- pp) Странка неочекивано показује велико занимање за контроле и политике њиховог спровођења;
- rr) Странка је тајна и противи се директном сусрету;
- cc) Странкин приватни или службени телефонски број је искључен или је непостојећи;
- tt) Странка је укључена у послове који нису карактеристични за њено пословање;
- yy) Странка без посебног разлога инзистира за брзим извођењем посла или трансакције;
- vv) Странка је недавно успоставила више пословних односа с различитим финансијским институцијама;
- zz) Странка употребљава друге врсте поштанских адреса уместо адресе улице, што није уobičajeno за наведено место или подручје;
- aaa) Странка нуди новац, поклоне или друге неobičajene погодности као противуслугу за извођење видљиво неobičajenog или сумњивог посла;
- bbb) Странка је под кривичном истрагом за прања новца или финансирања тероризма;
- ccc) Странка жели ујверити запосленога да не испуни неке од докумената, који су потребни за извођење посла или трансакције;
- ddd) Странкино поступање у вези са захтјевом о обавештавању указује о њеној жељи да избегне испuniti ovu obavezu;
- eee) Странка врло добро познаје правила о обавештавању о сумњивим трансакцијама;
- fff) Странка дјелује као да је врло добро упозната с предметима, који се односе на прање новца и финансирање тероризма;
- ggg) Странка започиње сама од себе брзо закључивати, да су средства "чиста" и нису "опрана";
- xxx) Странка пружа сумњиве или нејасне информације;
- nnn) Странка подноси на увид неодговарајуће исправе, односно документа, која показују да су фалсификовани, преуређени или неправилни;
- jjj) Све идентификације исправе су издате у иностранству, односно њихову је вјерodostojnost teško provjeriti;
- kkk) Приложени идентификациони документи су нови, односно издати су прије кратког времена;
- lll) Пословни однос или трансакција укључују и непрофитне или доброворне организације, а за што не постоји прави економски разлог;
- mmm) Странка употребљава платежна средства која су издата у другој држави, иако у тој држави не обавља дјелатност, односно нема ни стално нити привремено пребивалиште у њој;
- nnn) Странка живи преко својих реалних могућности;
- ooo) Странка прима плаћања из непознатих извора;
- ppp) Странка у рачуноводственим изјавама евидентира непостојеће или већ наплаћене дугове;
- rrr) Странка нема запослених, што није уobičajeno за начин њенога пословања;
- sss) Странка располаже с опсежном имовином (пловила, луксузни аутомобили, апартманима за станововање и резиденције), која не спада у уobičajene okvire пословања друштва односно струке;
- ttt) Странци испостављају рачуне за пружене услуге друштву или организације које имају сједиште у државама, у којима не постоји одговарајуће законодавство за спречавање прања новца и које су познате као порезне оазе, односно имају банкарски систем који дозвољава велику тајност странака."

Члан 17.

Из члана 26. додају се нови чл. 26а., 26б., 26ц., 26д. и 26е. који гласе:

"Члан 26а.

(Индикатори који се односе на запослене код обveznika)

Показатељи који би требали изазвати сумњу у односу на запослене код обveznika:

- Сумњиво понашање и пословање радника (нпр.: изненадно високо трошење, некориштење одмора и сл.);
- Неизвештавање о необичним или чак сумњивим клијентима и трансакцијама иако је раднику врло јасно, да исти постоје;
- Намјерно кршење унутарњих аката, протокола, прописа о спречавању прања новца и финансирања тероризма.

Члан 26б.

(Индикатори који се односе на приређиваче игара на срећу)

Показатељи који би требали изазвати сумњу односу се на обvezniku приређиваче игара на срећу:

- Странка за потребе идентификације даје на увид документа за која постоји сумња да су фалсификована, измјењена или нетачна;
- Странка протестује да на захтјев овлаштеног лица пружи на увид документ за личну идентификацију, или постоји сумња да иста даје лажне податке;
- Документа која странка предаје за потребе идентификације издата су у иностранству и постоје разлози због којих провера њихове аутентичности није могућа;
- Странка има стални или привремени боравак у државама које не поштују међународне стандарде у вези са прањем новца и финансирањем тероризма, или то чине у недовољној мјери, те су познате по производњи дрога;
- Странка је политички изложене лице, односно функционер друге државе;

- ф) Странка се појављује у друштву сумњивих особа или је познато да је била кажњавана за нека кривична дјела;
- г) Странка тражи од запосленог лица да надзире њену игру и да је опомене када се њен добитак приближи износу трансакције за који је обавезно пријављивање сходно Закону;
- х) Странка са великим добитком, тражи подршку и услугу друге странке, да би на тај начин наплатила жетоне и тако избјегла обавезно пријављивање трансакција сходно Закону;
- и) Странка купује велике количине чипова за готов новац за столом, коцка се на минималне износе и након тога брзо одлази на шалтер да уновчи чипове;
- ј) Странка покушава да на неки начин утиче на запосленог радника тражећи да се изврши исплата готовине за жетоне или да докаже о њеним готовинским трансакцијама воде на име другог лица;
- к) Играч учестало и истовремено улозима на исте износе покривају обје стране исте игре (нпр. улаже и на црно и на црвено, или пар и непар);
- л) Странка купује жетоне за готовину, улаже у игру са малим шансама за губитак новца или се ангажује минимално у коцкању или се пак уопште не коцка, а касније одлази на благајну да уновчи жетоне за готов новац захтјевавјући апоене који су већи од апоена са којима се извршила куповина жетона;
- м) Странка користи препаид картице за учешће у игри на срећу;
- н) Нова странка улаже велике износе новца у игри на срећу;
- о) Странка купује велику количину жетона готовином и учествује ограничено у играма на срећу са намјером да створи перцепцију значајног коцкања, а затим уновчи чипове за готовину у великим апоенима и тражи потврду о добитку;
- п) Сумња да странка врши трансакције по инструкцијама другог лица, у чијој се пратњи најчешће и налази;
- р) Странка неочекивано показује велико интересовање за организациону структуру приређивача игара на срећу, као и за интерне контроле у области спречавања прања новца и финансирања тероризма.

Члан 26ц.

(Индикатори који се односе на приређиваче игара на срећу преко средстава електронске комуникације)

Показатељи који би требали изазвати сумњу код приређивача игара на срећу путем средстава електронске комуникације:

- а) Странка приступа са ИП адреса (адреса интернет протокола) из земље која се налази на листи државама које не поштују међународне стандарде у вези са прањем новца и финансирањем тероризма, или то чине у недовољној мјери, те су познате по производњи дрога;
- б) Странка је држављанин земље која не поштује стандарде за спречавање прања новца и финансирања тероризма;
- ц) Обveznik има сазнања да странка покушава да прикрије ИП адресу;

- д) Обveznik има сазнања да је странка била кажњавана за нека кривична дјела;
- е) Странка је политички изложене лице, односно функционер друге државе;
- ф) Странка користи картице које су издате у државама које не поштују међународне стандарде у вези са прањем новца и финансирањем тероризма, или то чине у недовољној мјери, те су познате по производњи дрога;
- г) Странка користи картице које су издате у иностранству од стране "онлайн" платформи за плањање;
- х) Странка захтјева да се остварени добитак трансферише на неки други рачун, или на рачун трећих лица;
- и) Странка у случају великог добитка избјегава да потврди идентитет;
- ј) Странка се интересује за одређене пакете игара и сугерише, односно даје предлог појединачних пакета;
- к) Странка подноси, или је поднијела захтјев за регистрацију више корисничких рачуна са истим подацима;
- л) Странка има више од три банкарска рачуна и наизмјенично их користи приликом учешћа у игри на срећу;
- м) Детаљи банковних рачуна/платних картица, не одговарају регистрованим подацима о странцима (идентитет превара/украдени идентитет);
- н) Странка користи припаид картице за учешће у игри на срећу;
- о) Странка боновима/ваучерима депонује средства на корисничком рачуну, ради учешћа у игри на срећу преко средстава електронске комуникације;
- п) Странка учестало уплаћује релативно висок износ новца на свој кориснички рачун и након одређеног периода га повлачи, без икаквих активности, или након врло малог учешћа у игри на срећу;
- р) Странка редовно улаже велике новчане износе у игри на срећу, са најнижим прихватљивим губитком;
- с) Странка улаже мале износе, али њена годишња укупна потрошња је велика и значајно превазилази њезине годишње приходе;
- т) Различите странке се повезују са истим банковним рачунама које користе;
- у) Странке разбијају велике износе депозита на мање трансакције;
- в) Трансакције за које су запослени код обveznika на основу искуства, знања и информација којима располажу оцјенили да нису у складу са уобичајеним активностима странаке;
- з) Странка врло добро познаје правила о обавештавању о сумњивим трансакцијама;
- аа) Информације које странка пружа садрже бројне неусклађености (нпр; домена e-поште или број телефона не одговарају држави).

Члан 26д.

(Индикатори за препознавање прања новца путем криминалних радњи извршених путем ИНТЕРНЕТ-а)

Показатељи који би требали иззврати сумњу код обveznika код препознавање прања новца путем криминалних радњи извршених путем ИНТЕРНЕТ-а:

- a) Учестале трансакције које се користе за куповину и продају виртуалних валута;
- б) Клијент отвара посебан рачун како би примио изнадно високу дознаку из иностранства;
- ц) Вршење трансакције у земље са којима клијент нема никаквих економских интереса;
- д) Клијент на ново отворени рачун прими трансакцију већег износа;
- е) Клијент добије трансакцију на рачун који је дуже времена био неактиван;
- ф) Трансакција се односи на пријенос добитака од онлайн игара на срећу;
- г) Клијент као основ за извршење трансакције приложи обавезнику документе необичног садржаја или са значајним језичким грешкама;
- х) Клијент захтијева да се трансакција изврши хитно и/или да буде повјерљива;
- и) Клијент редовито врши трансакције или даје инструкције банци пред сам крај радног времена;
- ј) Клијент обавља, или од обvezника захтијева да обави трансакцију у неуобичајено време (петак непосредно пред крај радног времена...);
- к) Клијент прима трансакције преко небанковних система на којима нема података о пошиљаоцу и сврси.

Члан 26c.

(Индикатори који се односе на финансирање тероризма)

- (1) Као дио индикатора који указују на сумњу финансирања тероризма употребљавају се и листе Вијећа сигурности Уједињене нације (УН) и Европске уније (ЕУ) с подацима физичких и правних лица повезаних са тероризмом и финансирањем тероризма, којима су наметнуте финансијске санкције и ограничења.
- (2) Приступ листама из става (1) овог члана могуће је извршити путем следећих интернет адреса:
 - а) Листа Вијећа сигурности УН:
<https://www.un.org/securitycouncil/content/un-sc-consolidated-list>
 - б) Листа ЕУ:
<https://data.europa.eu/data/datasets/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions?locale=en>
 - ц) Поред неких од индикатора који су наведени у члану 12. до члана 26д овог Правилника следећи индикатори посебно могу указивати на финансирање тероризма:
 - 1) Рачун отвара особа која отворено подупира циљеве терористичке организације;
 - 2) Рачун отвара особа које је повезана са терористичком организацијом;
 - 3) Особа има више рачуна на које прима мање износе новца;
 - 4) Изјаве и подаци у поступку дубинске анализе су неконсистентни;
 - 5) Велики број овлаштених особа по рачуну правије особе или непрофитне организације (НПО);
 - 6) Клијент има адресу или сједиште у земљи из које долазе особе на УН или ЕУ листи;
 - 7) Клијент се налази на УН или ЕУ листи;
 - 8) Употреба скупих финансијских услуга иако би се та услуга могла направити и са мањим трошковима, провизијама (нпр. Western Union, Монеутрам и сл.);

- 9) Код трансакција се употребљавају ријетки документи (виједносни папери, заложнице, чекови и др.) који су испуњени и неформалним записима, иницијалима, знаковима;
- 10) НПО не издаје годишњи рачуноводствени налаз;
- 11) Високи и необјашњени рачуни за трошкове који нису у вези са дјелатношћу НПО;
- 12) НПО нема програма о добивању и потрошњи донација;
- 13) НПО нема докумената о опћим административним радњама, одлукама, политикама дјеловања;
- 14) НПО нема механизме провере да ли су донације стигле до правог корисника;
- 15) Високи износи донација у НПО од само једне особе;
- 16) Донације НПО су намијењене врло уском кругу људи;
- 17) Финансијске активности НПО нису у складу са циљевима због којег је НПО основана;
- 18) НПО трансферира средства у државу и/или регију из којих долaze особе са УН и ЕУ листа;
- 19) Значајан дио финансијских средстава се држи у готовини;
- 20) Финансијска средства НПО се налазе на рачунима физичких особа."

Члан 18.

У члану 28. у тачки д) иза ријечи: "клијента" додају се ријечи: "и његове пословне везе".

Члан 19.

У члану 29. у ставу (4) иза ријечи: "докумената" додају се ријечи: "који се прикупљају у поступку идентификације клијента и његових трансакција".

Члан 20.

У члану 30. иза ријечи: "који су основ за идентификацију клијента" додају се ријечи: "и трансакције".

Члан 21.

У члану 35. иза става (5) додаје се нови став (6) који гласи:

"(6) Прилог из става (5) тач. б) је потребно доставити и у електронској форми у excel формату, уређен на начин да је могуће вршити даљу аналитичку обраду, а који садржи минимално следеће податке:

- а) датум;
- б) налогодавац;
- ц) број рачуна налогодавца;
- д) прималац;
- е) број рачуна примаоца;
- ф) дугује;
- г) потражује;
- х) салдо;
- и) опис/сврха трансакције;
- ј) податак да ли се ради о готовинској или безготовинској трансакцији."

Члан 22.

У називу члана 38. ријечи: "24 сата" мијењају се у ријечи: "72 сата".

У члану 38. ријеч "алинеја" мијења се у ријеч "тачка", док се ријечи "дадесет четири сата" мијењају се у ријечи: "72 сата".

Члан 23.

У називу члана 39. ријечи: "24 сата" мијењају се у ријечи: "72 сата".

У члану 39. ријечи "дадесет четири сата" мијењају се у ријечи: "72 сата".

Члан 24.

Овај Правилника ступа на снагу осмог дана од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 56/23
23. фебруара 2023. године
Сарајево

Предсједавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

На основу члана 17. и члана 22. stav 1. Закона о Вijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), и члана 85. Закона о спречавању прanja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ("Službeni glasnik BiH", број 47/14 и 46/16), на предлог Министарства сигурности Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, на 3. sjednici održanoj dana 23.02.2023. године, donijelo је

PRAVILNIK О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О ПРОВОДЕЊУ ЗАКОНА О СПРЕЧАВАЊУ ПРАНЈА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИСТИЧКИХ АКТИВНОСТИ

Član 1.

У Правилнику о провођењу Закона о спречавању прanja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ("Službeni glasnik BiH", бр. 41/15) у члану 8. stav (1) иза тачке e) dodaje се нова тачка f) која гласи:

- "f) pretežno obavljanje готовinskih transakција у износима мањим од износа обавезног за пријаву FOO-a;"
- Dosadašnje тач. f) и g) постaju тачке g) и h).

Član 2.

Član 12. mijenja се i glasi:

"Član 12.

(Индикатори који се односе на клијенте)

Opći pokazatelji који би код обveznika требали изазвати сумњу у контекstu изrade procjene rizika из члана 5. Закона i sačinjavanja liste pokazatelia iz члана 47. Закона:

- a) Клијент тржи или улази у пословне односе, који за ту врсту стране нису економски оправданi;
- b) Клијент често mijenja adresu;
- c) Na jednoj adresi je prijavljeno više međusobno povezanih pravnih i fizičkih osoba;
- d) Клијент за primanje поštanskih пошиљки користи поštanski pretinac ili неку drugu vrstu adrese umjesto adrese ulice što je u suprotnosti sa uobičajenim normama na tom geografskom području;
- e) Клијент почиње обављати česte novčane transakcije velikih iznosa, što nije bila uobičajena aktivnost tog klijenta u prošlosti;
- f) Клијент обavlja transakciju u iznosu koji je neuobičajen u usporedbi sa iznosima prijašnjih transakcija;

- g) Клијент тржи od obveznika да izvrši transfer velike sume novca ili drugih sredstava, što dotad nije bila uobičajena aktivnost klijenta;
- h) Клијент obavlja novčane transakcije konzistentno zaokruženih i velikih iznosa (npr. KM 20.000, KM 15.000, KM 9.900, KM 8.500 itd.);
- i) Клијент stalno obavlja novčane transakcije које су мало ispod praga iznosa за који постоји obaveza identificiranja односно prijavljivanja;
- j) Клијент без jasnog razloga бира tačno određenog obveznika ili poslovnicu obveznika za obavljanje svoje transakcije;
- k) Клијент bez očiglednog razloga otvara račun kod обveznika čija se adresa nalazi izvan lokalnog servisnog područja;
- l) Клијент bez očiglednog razloga obavlja transakcije izvan lokacije njegove матичне poslovnice;
- m) Клијенти који доставе лажне ili varljive informacije обveznicima, ili odbiju, bez uvjerljivog razloga, da dostave informacije i dokumente који су потребни i koji se rutinski dostavljaju, a vezani su за relevantnu poslovnu aktivnost;
- n) Клијент са узастопним uplaćivanjima jednih te istih sredstava daje fiktivni izgled своје likvidnosti;
- o) "Poznat i ugledni" klijent traži povlaštenja prilikom obavljanja transakcije;
- p) Клијент је jako nervozan bez očiglednog razloga;
- r) Клијент долazi u društvo које га прати ili promatra;
- s) Клијент polože visoke svote novca pri čemu ne zna kolika je тоčno ta svota;
- t) Клијент nastoji да izbjegне osobni kontakt sa обveznikom;
- u) Клијент обveznika je bio predmet gonjenja za kaznena djela čijim izvršenjem se може стечи imovinska korist;
- v) Клијент polaže visoke iznose готовине на један ili više računa, kod jednog ili više обveznika, te ih potom transferira na druge račune bez jasnog razloga;
- z) Клијент propituje обveznika о rigidnosti njihovih procedura за провођење Закона;
- aa) Клијент самоиницијативно i naširoko појашњава да новčана sredstva потицју из zakonitih izvora."

Član 3.

Član 13. mijenja se i glasi:

"Član 13.

(Индикатори који се односе на bankovne račune)

Pokazatelji који би требали изазвати sumnju односе se konkretno na transakcije na i preko bankovnih računa:

- a) Клијент bez pravog ekonomskog razloga posjeduje račune kod više finansijskih institucija;
- b) Aktiviranje računa na kojem nije zabilježen promet u ranijem periodu;
- c) Клијент uglavnom obavlja transakcije u iznosima manjim od iznosa за које постоји obaveza identifikacije i prijavljivanja prema FOO-u;
- d) Raslojavanje sredstava većim brojem uplata koje prati krupni transfer;
- e) Клијент obavlja višestrukne transakcije u danu kada то nije norma за tog specifičnog klijenta;
- f) Aktivnost po računu daleko premašuje aktivnost која је предвиђена u vrijeme otvaranja računa;
- g) Promet po računu nije u skladu sa svrhom njegovog otvaranja;